

VERHEYEN, Jaak (Antwerpen 2 september 1855 – Antwerpen 25 maart 1911).

Werd na de lagere school achtereenvolgens dokwerker, vrijwilliger in het leger en klerk. Verheyen was gedurende een tijdje kapitein bij de burgerwacht te Antwerpen. In 1882 werd hij algemeen secretaris van **Help U Zelve** te Antwerpen en vanaf 1895 voorzitter van de commissie Politieke Werking van dezelfde liberale vereniging. In 1903 werden, ten gevolge van interne ruzies, Verheyen en enkele anderen, onder wie **Louis Franck**, uit **Help U Zelve** gesloten. Ze stichtten toen Het Liberaal Werkersverbond met daarnaast De Liberale Ziekenbeurs en de coöperatie De Liberale Bakkerij. In 1892 werd Verheyen als provincieraadslid gekozen. Hij bleef dit tot zijn verkiezing als volksvertegenwoordiger voor het arrondissement Antwerpen in 1900. In de Kamer kwam hij op voor hoger loon, betere arbeidsvoorwaarden voor de arbeiders en bedienden, en het algemeen stemrecht. Verheyen verdedigde ook de vernederlandsing van de Gentse universiteit volgens het stelsel-**Julius Mac Leod**; in mei 1905 ondertekende hij het wetsvoor-

stel-Pieter Daens dat die vernederlandsing beoogde en in december 1910, enkele maanden voor zijn dood, diende hij, samen met zijn partijgenoot Jan Persoons en anderen, een amendement in op het adres van antwoord op de troonrede, waarin dezelfde wens werd uitgedrukt. Beide pogingen mislukten.

WERKEN: *Aan het volk! Redevoering van den heer Jaak Verheyen uitgesproken in de Kamer van Volksvertegenwoordigers den 28 februari 1901, 1901.*

LITERATUUR: H. van Velthoven, *De Vlaamse kwestie 1830-1914. Macht en onmacht van de Vlaamsgezinden*, 1982.

JOCELYN VAN EYCKEN* EN LUC VANDEWEYER